

Energimarknadsinspektionen
diariet@ei.se

Komplettering i ärende 2021-102826, förlängd linjekoncession avseende en befintlig 44 kV luftledning mellan Norränge och Tosätter i Bollnäs, Hudiksvalls och Söderhamns kommuner, Gävleborgs län

Energimarknadsinspektionen (Ei) har granskat Ellevios ansökan om förlängd koncession för befintlig 44 kV luftledning mellan Norränge och Tosätter i Bollnäs, Hudiksvall och Söderhamns kommuner. Ellevio kompletterar enligt nedan där så är motiverat.

Kompletterande samråd med berörd sameby samt rennäring

Ei:s begäran

Vid granskning av ärendet har det framkommit att ledningen går genom vinterbetesland för samebyn Voernese. Det framgår inte av ansökan om ni samrått med samebyn eller inte. Om ni inte samrått med samebyn behöver ni genomföra ett kompletterande samråd innan Ei kan gå vidare med er ansökan.

Ni behöver redogöra för ledningens påverkan på möjligheten att bedriva rennäring i området. Ni behöver också redogöra för om det finns ett behov av skyddsåtgärder och i så fall vad för typ av skyddsåtgärder.

Ellevios bemötande

Voernese sameby medverkade inte i det ursprungliga samrådet. Ellevio har upprepade gånger bjudit in samebyn till ett kompletterande samråd, genom både mail, telefonsamtal och sms, men har inte fått någon återkoppling.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har bedömt att ledningen ej kan antas ge upphov till en betydande miljöpåverkan och därför har en liten miljökonsekvensbeskrivning tagits fram. En liten miljökonsekvensbeskrivning ska beskriva och bedöma de väsentliga miljöeffekterna av åtgärden. Ellevio anser att en påverkan som är så pass stor att den föranleder någon form av skyddsåtgärd är att betrakta som en väsentlig miljöeffekt. Befintlig ledning bedöms inte medföra någon väsentlig påverkan på befintlig markanvändning för rennäringen. Kraftledningen finns redan i området och rennäringens aktiviteter inom utredningsområdet har anpassat sig till den befintliga ledningen. Befintlig ledning bedöms inte försvåra rennäringens aktiviteter och inga skyddsåtgärder bedöms vara nödvändiga.

Teknisk beskrivning

Ei:s begäran

- **Effektbehov.** Ange den effekt (MW) som ledningarna överför.
- **Överföringskapacitet.** Ange den överföringskapacitet (MW) som ledningarna är dimensionerade för. Om överföringskapaciteten inte motsvaras av angivet effektbehov ska den tillkommande överföringskapaciteten motiveras.
- **Tvårsnittarea.** Ange ledningens tvärsnittarea (mm²) och motivera med dimensionerande strömvärde.

Ellevios bemötande

Ledningens effektbehov i normaldrift är 6 MW, med en reservdrift på 10 MW. Linarean är 157mm² med en kortare sträcka på 2 km med 99mm², överföringskapaciteten är 22 MW. Nya ledningar byggs normalt inte med mindre linarean än 241 mm² vilket ger en överföringskapacitet på 37 MVA.

Stolpar

Ei:s begäran

Ei saknar information om eventuella fundament och stagförankringar som används för ledningens konstruktion. Beskriv detta inklusive vilken typ material och eventuell impregnering som förekommer.

Ellevios bemötande

Inga fundament förekommer på ledningen, i de fall stagförankringar används, t.ex. vid vinklar, utgörs dessa av kreosotimpregnerade träslipers.

Ei:s begäran

Ni behöver komplettera med en beskrivning om vilka stolptyper som används avseende typ av material och impregnering som förekommer för nuvarande stolpar. Även uppgifter om stolptyp, material och impregnering som ni avser använda vid ombyggnationerna samt vilka försiktighetsmått och avvägningar som görs vid val av stolpe som placeras i våta miljöer.

Ellevios bemötande

Befintlig ledning är i huvudsak uppförd med kreosotimpregnerade stolpar då Ellevio historiskt valt att bygga luftledningar på det viset.

Under vårvintern 2022 tog Ellevio som ett steg i sitt arbetsmiljöarbete ett nytt inriktningsbeslut om att fasa ut användandet av kreosot. Ellevio kommer i stället att i huvudsak använda på marknaden tillgängliga kopparsaltimpregnerade alternativ med förstärkt urlakningsskydd. De kopparsaltsimpregnerade stolparna har förseglats med en efterföljande behandling med mineral- och vegetabilisk olja. I tester i accelererade klimatkammare visar denna nya stolpe på en urlakning om ca

7,5 gånger mindre än en traditionell saltstolpe¹. De nya stolparna kommer således att vara kopparsaltsimpregnerade och ha ett förstärkt urlakningsskydd.

Med hänvisning till ovan och denna låga urlakning av kopparsalter finns det inte skäl till att använda annat material i exempelvis våtmarker och grundvattenmagasin som inte utgör vattentäkt eller vattenskyddsområde. Som skyddsåtgärd sätter Ellevio inte upp impregnerade stolpar inom 50m från vattenskyddsområden eller vattentäkter. I blötare mark brukar trästolpar generellt vara att föredra då de normalt sett har det minsta behovet av fundament och fysiska ingrepp. Därutöver har trästolpar även en klar fördel ur ett livscykel- och samhällsekonomiskt perspektiv jämfört med t.ex. stål eller komposit.

Ei:s begäran

Enligt beskrivning i tabell 3 i MKB:n korsar befintlig ledning Enångersån på tre ställen i luft. Ni anger även att inga stolpar är placerade inom området och inga åtgärder är direkt inom områdets gränser. Enligt figur 7 finns det dock stolpar i området och ombyggnationen kommer medföra åtgärder i form av uppförande av nya stolpar inom områdets gränser. Ni behöver därför tydliggöra vad som gäller avseende stolplacering, åtgärder och ombyggnation vid Enångersån, Tosätter. Redogör för planerad stolplacering inklusive typ av stolpe (avseende material och eventuell impregnering).

Ellevios bemötande

Det har smugit sig in ett fel i figur 7, befintliga stolpar är placerade på ett avstånd av 40-60m från vardera sida Enångersån, se figur nedan. Stolparna kommer vid ombyggnationen att flyttas ca 5-10m åt sydöst och placeras på ett liknande avstånd från ån som de befintliga. Väster om ledningen finns en befintlig bro som kan utnyttjas vid ombyggnationen, således kommer ingen körning att ske i åns strandkanter. Ellevio bedömer därmed att ingen påverkan kommer ske på Enångersån.

---

¹ SLU, Report nr. 2018-06-00: Leachability of copper from timber treated with Wolmanit CX 8 WB and water repellent oil)

De befintliga stolparna är kreosotimpregnerade och kommer att bytas ut mot kopparsaltsimpregnerade trästolpar med förstärkt urlakningsskydd.

Figur 1. Befintlig stolpplacering 40-60m vardera sida ån. Bro i väst som kan utnyttjas vid arbetet.

Ei:s begäran

Beskriv de hänsynsåtgärder som tillämpas vid ombyggnationerna. Även ett tydliggörande av vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått ni åtar er att tillämpa vid ombyggnationen vid Enångersån, då detta område utför riksintresse för naturvård och är ett Natura2000-område.

Ellevios bemötande

Som beskrivet i MKB:n (avsnitt 6.2.2) gör Ellevio bedömningen att eventuella risker vid ombyggnationerna i huvudsak är kopplade till körskador i mark och tillfälligt buller samt störning av eventuella häckande fåglar.

Inga formellt skyddade eller övriga utpekade skyddsvärda områden förekommer där justering av ledningsgata är aktuellt. Ombyggnation av ledningen är en lokal och snabbt övergående åtgärd och således blir även eventuell påverkan lokal och kortvarig. Åtgärden bedöms generellt inte störa fågellivet nämnvärt och tidsrestriktioner för byggnationen av ledningen bedöms därför inte vara motiverat. Tidpunkten för byggnationen kommer dock om möjligt att planeras utanför häckningssäsongen i samband med eventuell avverkning.

Exakt vilka skadeförebyggande åtgärder som blir aktuella avgörs närmare tiden för arbetet för att kunna anpassa åtgärden utefter rådande väderförhållanden. Exempelvis kan risken för körskador minimeras genom att förlägga arbetet till perioder då det antingen är tjäle eller torrt i backen.

Vad gäller ombyggnationen vid Enångersån kommer arbetet att utföras utanför Natura2000-området, därför bedöms inga skyddsåtgärder utöver de ovan nämnda vara nödvändiga.

Ei:s begäran

För kännedom har Ei noterat att ledningen korsar sumpskogen Storåsvallen. Utifrån figur 10 i MKB:n korsar ledningsgatan en sumpskog med benämningen SS 5, vilket Ei tolkar som sumpskogen Storåsvallen. I tabell 4 i MKB:n hänvisas "SS 5" till figur 9 och ni anger att befintlig ledningsgata går kant i kant med sumpskogen. Ei anser att ledningsgatan inte går kant i kant med sumpskogen "SS 5" utan korsar den.

Ellevios bemötande

Ledningen korsar "SS 5" i ett smalt område i östra delen av sumpskogen. Ledningen korsar med ca 55m långt luftspänn där stolparna är placerade utanför sumpskogen. Ledningsgatan går sedan kant i kant med sumpskogen västerut.

Infrastruktur**Ei:s begäran**

För att kunna remittera innehavare av parallella och/eller korsande ledningar behöver Ei veta vilka bolag som innehar dessa. Ange även uppgifter om ledningarnas spänning.

Ellevios bemötande

Ellevio bifogar en uppdaterad fastighetsförteckning där ledningsinnehavare i området framgår. Nätkoncession för område, anläggningsnummer 35CR, innehas av Ellevio AB.

Med vänliga hälsningar

[REDACTED], Miljö- och tillståndssamordnare Ellevio AB

[REDACTED]

2023-03-06

2021-102826-0008